

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wspieranie funkcji sensorycznych [ćwiczenia], PG_00195417						
Kierunek studiów	Pedagogika specjalna (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2030/2031		
Poziom kształcenia	jednolite magisterskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	5	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	9	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Karolina Tersa				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0		45.0	75
Cel przedmiotu	Wyposażenie studenta w wiedzę i umiejętności umożliwiające postawienie satysfakcjonującej diagnozy, zaplanowanie i przeprowadzenie terapii w obszarze zaburzonego funkcjonowania sensorycznego małego dziecka.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	<p>[E.1WWW.W.2] Zna i rozumie w pogłębiony sposób psychologiczno-pedagogiczne podstawy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i wczesnej interwencji terapeutycznej; podstawy neuropsychologii; psychologię rozwoju, w tym prenatalną; etiopatogenezę zaburzeń i nieprawidłowości rozwojowych; psychologię kliniczną i psychopatologię małego dziecka; czynniki rozwoju i środowisko wychowawcze małego dziecka; zagadnienie niepełnosprawności i zagrożenie niepełnosprawnością; rodzaje niepełnosprawności u dzieci i zaburzeń neurorozwojowych, mózgowe porażenie dziecięce, autystyczne spektrum zaburzeń, ADHD i zaburzenia językowe; problematykę zaburzeń emocji i zachowania u dzieci, psychohigieny, profilaktyki i wczesnego rozpoznawania zaburzeń rozwoju; zasady opieki i pielęgnacji wychowującej małego dziecka, psychoedukacji oraz wsparcia psychopedagogicznego rodziców lub opiekunów dziecka z zagrożonym rozwojem; zasady przeprowadzania treningów umiejętności wychowawczych; rolę zabawy i metody aktywizujące w pracy z małym dzieckiem; rolę socjalizacji i uspołeczniania dziecka; psycholingwistykę rozwojową; zagadnienie kształtowania mowy i języka dziecka, wczesnej nauki czytania w normie i patologii, ryzyka dysleksji, w tym jej diagnozy i terapii; metody pedagogiczne we wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka; rolę wspomagania rozwoju intelektualnego; metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC); podstawy języka migowego; rolę komputera, mediów i nowych technologii we wspomaganiu rozwoju dziecka; zasady organizacji opieki i wychowania małego dziecka w Polsce; zasady organizacji, modele i standardy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz wczesnej interwencji terapeutycznej;</p>	<p>zna teorie dotyczące rozwoju sensorycznego; definiuje zaburzenia tej sfery; identyfikuje specyficzne trudności sensoryczne u dzieci z określonymi niepełnosprawnościami</p>	<p>[SW2] prezentacja/projekt/referat/raport</p>

	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Efekt kierunkowy</th> <th>Efekt z przedmiotu</th> <th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>[E.1WW.U.1] Potrafi analizować medyczne podstawy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i wczesnej interwencji terapeutycznej; analizować i interpretować biologiczne podstawy rozwoju; analizować anatomię i fizjologię układu nerwowego, podstawy neurologii, audiologii, okulistyki i neonatologii; wykorzystywać wiedzę z zakresu podstaw genetyki; określać zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności, w tym sprzężone; realizować poradnictwo laktacyjne; interpretować diagnozę pediatryczną małego dziecka, w tym wcześniaka, zagrożonego zaburzeniami rozwoju; wykorzystywać podstawy fizjoterapii w pracy z małym dzieckiem; określać choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe u dzieci</td> <td>określa etiopatogenezę zaburzeń rozwoju sensorycznego; określa i analizuje typy zaburzeń rozwoju sensorycznego; planuje wsparcie w tej sferze</td> <td>[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport</td> </tr> <tr> <td>[E.1WW.K.2] jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych</td> <td>jest gotów do wykorzystania swojej wiedzy do analizy trudności sensorycznych małych dzieci</td> <td>[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta</td> </tr> </tbody> </table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[E.1WW.U.1] Potrafi analizować medyczne podstawy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i wczesnej interwencji terapeutycznej; analizować i interpretować biologiczne podstawy rozwoju; analizować anatomię i fizjologię układu nerwowego, podstawy neurologii, audiologii, okulistyki i neonatologii; wykorzystywać wiedzę z zakresu podstaw genetyki; określać zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności, w tym sprzężone; realizować poradnictwo laktacyjne; interpretować diagnozę pediatryczną małego dziecka, w tym wcześniaka, zagrożonego zaburzeniami rozwoju; wykorzystywać podstawy fizjoterapii w pracy z małym dzieckiem; określać choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe u dzieci	określa etiopatogenezę zaburzeń rozwoju sensorycznego; określa i analizuje typy zaburzeń rozwoju sensorycznego; planuje wsparcie w tej sferze	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport	[E.1WW.K.2] jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych	jest gotów do wykorzystania swojej wiedzy do analizy trudności sensorycznych małych dzieci	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta			
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu											
[E.1WW.U.1] Potrafi analizować medyczne podstawy wczesnego wspomagania rozwoju dziecka i wczesnej interwencji terapeutycznej; analizować i interpretować biologiczne podstawy rozwoju; analizować anatomię i fizjologię układu nerwowego, podstawy neurologii, audiologii, okulistyki i neonatologii; wykorzystywać wiedzę z zakresu podstaw genetyki; określać zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności, w tym sprzężone; realizować poradnictwo laktacyjne; interpretować diagnozę pediatryczną małego dziecka, w tym wcześniaka, zagrożonego zaburzeniami rozwoju; wykorzystywać podstawy fizjoterapii w pracy z małym dzieckiem; określać choroby wieku dziecięcego i choroby przewlekłe u dzieci	określa etiopatogenezę zaburzeń rozwoju sensorycznego; określa i analizuje typy zaburzeń rozwoju sensorycznego; planuje wsparcie w tej sferze	[SU2] prezentacja/projekt/referat/raport											
[E.1WW.K.2] jest gotów do wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych	jest gotów do wykorzystania swojej wiedzy do analizy trudności sensorycznych małych dzieci	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK8] obserwacja samodzielnej lub zespołowej pracy studenta											
Treści przedmiotu	<p>Wykorzystanie diagnozy funkcjonalnej do stworzenia programu pracy ze zmysłami małego dziecka.</p> <p>Deprywacja sensoryczna oraz przestymulowanie: rozpoznanie i postępowanie.</p> <p>Terapia sensoryczna według Carla Delacato.</p> <p>Formy stymulacji polisensorycznej.</p> <p>Rytuały sensoryczne w codziennej pracy terapeutycznej (na przykładzie porannego kręgu i Snoezelen).</p> <p>Integracja sensoryczna w pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami.</p> <p>Angażowanie czynności życia codziennego do regulowania zaburzeń zmysłów u małego dziecka.</p> <p>Zmysły w animaloterapii.</p> <p>Deprywacja sensoryczna i jej konsekwencje dla późniejszego funkcjonowania człowieka.</p>												
Wymagania wstępne i dodatkowe	Zaliczenie przedmiotów Psychologia rozwojowa, Diagnoza małego dziecka z zaburzeniami rozwoju. Student opisuje prawidłowe we wczesnym dzieciństwie, wymienia podstawowe obszary rozwoju, zna znaczenie wyczerpującej funkcjonalnej diagnozy dla wytyczania ścieżek terapii.												
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sposób oceniania (składowe)</th> <th>Próg zaliczeniowy</th> <th>Składowa oceny końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>aktywność</td> <td>50.0%</td> <td>14.0%</td> </tr> <tr> <td>obecność</td> <td>75.0%</td> <td>1.0%</td> </tr> <tr> <td>zestaw scenariuszy</td> <td>50.0%</td> <td>85.0%</td> </tr> </tbody> </table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	aktywność	50.0%	14.0%	obecność	75.0%	1.0%	zestaw scenariuszy	50.0%	85.0%
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej											
aktywność	50.0%	14.0%											
obecność	75.0%	1.0%											
zestaw scenariuszy	50.0%	85.0%											

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	A.1. wykorzystywana podczas zajęć
		<p>Ayres, A. J., (2015), Dziecko a integracja sensoryczna, Gdańsk, Harmonia Universallis.</p> <p>Ayres, A. J., (2018), Integracja sensoryczna a zaburzenia uczenia się, Gdańsk, Harmonia Universallis.</p> <p>Balejko, A., (2007), Zmysły ich funkcje. Mamo, tato, już was widzę i słyszę. Sprawdź jak rozwija się twoje dziecko, Białystok, Antoni Baleko Wydawnictwo Logopedyczne.</p> <p>Borkowska, B., Wagh, K., (2011), Integracja sensoryczna na co dzień, Warszawa, Wyd. Lekarskie PZWL.</p> <p>Grodecka, A., (2012), Wielozmysłowość. Filozofia i dydaktyka, Kraków, Wyd. Naukowe UAM.</p> <p>Machoś-Nikodem, M., (2009), Dogoterapeutyczny program polisensorycznej stymulacji porozumiewania się. Poradnik dla logopedów, dogoterapeutów i nauczycieli wykorzystujących terapię kontaktową w pracy z dziećmi z dysfunkcjami rozwojowymi, Warszawa, CMPPP.</p> <p>Maas, V., (2016), Uczenie się przez zmysły, Gdańsk, Harmonia Universallis.</p> <p>Modrak, M., (2016), Pamięć sensoryczna czyli Myśleć ciałem. Doskonalenie zasobów pamięci zmysłowej, Warszawa, Difin.</p> <p>Morgan, E., Watkins, S., (2004), Ocena umiejętności rozwojowych małych dzieci z niepełnosprawnością sensoryczną i dodatkowymi uszkodzeniami w wieku od 0 do 6 lat. Skala rozwojowa programu INSITE. Podręcznik instruktażowy, Łaski, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi.</p> <p>Poland, J., (2009), Wrażliwe dziecko, Poznań, Wyd. REBiS.</p> <p>Przyrowski, Z., (2012), Integracja sensoryczna. Wprowadzenie do teorii, diagnozy i terapii, Warszawa, Empis.</p> <p>Voss, A., (2017), Zrozumieć sygnały sensoryczne dziecka, Gdańsk, Harmonia Universallis.</p> <p>Wyburn, G. M., Pickford, M. W., (1970), Zmysły i odbiór wrażeń przez człowieka, Warszawa PWN.</p> <p>Zawiślak, A., (2009), Snoezelen (Sala Doświadczenia Świata). Geneza i rozwój, Bydgoszcz, Wyd. UKW.</p>
		<p>A.2. studiowana samodzielnie przez studenta</p> <p>Aquilla, P., Sutton, S., Yack E., (2014), Tworzenie więzi poprzez integrację sensoryczną, Gdańsk, Harmonia Universallis.</p> <p>Cieszyńska, J., Korendo, M., (2007), Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka. Od noworodka do 6 roku życia, Kraków, Wyd. Edukacyjne.</p>

	Uzupełniająca lista lektur	<p>Barańska, M., (2016), Sensoryczny, piękny świat. Zabawy z wierszykami rozwijające integrację sensoryczną, Gdańsk, Harmonia.</p> <p>Charbicka, M., (2017), Integracja sensoryczna przez cały rok, Warszawa, Difin.</p> <p>Erkert, A., (2002), Zabawy rozwijające zmysły, Kielce, Jedność.</p> <p>Lekan, E., (2016), Zabawy sensoryczne, Warszawa, Wydawnictwo Szkolne PWN.</p> <p>Loescher, W., (2002), Jak to pachnie i smakuje? Zabawy rozwijające zmysł węchu i smaku, Kielce, Jedność.</p> <p>Silberg, J., (2007), Poznawanie zmysłów przez zabawę, Warszawa, K. E. Liber.</p> <p>Świstak, A., Świstak, M. (2015), Zabawy z ryżem. Edukacyjne zabawy rozwijające kreatywność i integrację sensoryczną, Gdańsk, Wyd. Harmonia.</p> <p>Winczewska, A., (2018), Widzę, słyszę, czuję Zabawy aktywizujące zmysły kilkulatek, Gdańsk, Wyd. Harmonia.</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.